

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo@stm.fi

STM007:00/2016

LAUSUNTO VAKUUTUSTEN TARJOAMISESTA ANNETUN DIREKTIIVIN KANSALLISTA TÄYTÄNTÖÖNPANOVA VALMISTELLEEN TYÖRYHMÄN LOPPURAPORTISTA

Soveltaisala ja tarkoitus

Vakuutusten tarjoamista koskevan direktiivin kansallisen implementoinnin lähtökohtana on kaikkien vakuutusten tarjoamiseen osallistuvien toimijoiden asettaminen samaan asemaan vaadittavan ammattipätevyuden, hyvämaineisuuden sekä tietojenantovelvollisuuden suhteen. Vaatimusten tulee olla riippumattomia siitä, millaiseen asemaan tai toimeksiantosuhteeseen työskentely perustuu.

VvL:n mielestä tällä turvataan parhaiten eri toimijoiden tasapuoliset kilpailuedellytykset sekä uudistuksen keskeisenä tavoitteena oleva kuluttajansuojan parantaminen. VvL on samaa mieltä työryhmän kanssa, että uudella lainsäädännöllä ei kuitenkaan tule ylittää direktiivin vaatimuksia. Kansallinen lisäsääntely heikentäisi suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä ulkomaisiin toimijoihin verrattuna.

Hyvämaineisuus

Direktiivissä edellytetään, että työnantajat selvittävät vakuutusten tarjoamiseen osallistuvien henkilöiden hyvämaineisuuden. Käytännössä tämä tarkoittanee työnantajan oikeutta saada tietoa vakuutusten myyntiin osallistuvien henkilöiden rikosrekisteristä.

Vakuutusten tarjoamista koskevan lakiehdotuksen 14 §:n perusteluissa olisi tarpeen kertoa, edellyttääkö tiedon antaminen työntekijän suostumusta, jolloin tiedon saannilla olisi merkitystä lähinnä työnhakuvaiheessa. Perusteluissa tulisi myös ottaa kantaa siihen, riittääkö työntekijän oma vakuutus hyvämaineisuudesta vai tuleeeko työnantajan muulla tavoin selvittää hyvämaineisuutta. Perusteluihin voitaisiin kirjoittaa, että selvittämisvelvollisuus ei ulotu esimerkiksi työntekijän luottotietoihin, koska maksuhäiriömerkintä ei osoita vielä epärehellisyyttä.

Ammattipätevyuden ylläpito ja kehittäminen

Direktiivin ammatillisia vaatimuksia koskevia säännöksiä sovelletaan edustajien lisäksi myös vakuutusyritysten henkilöstöön. Henkilöstön tietojen ja pätevyuden ylläpito on varmistettava jatkuvaa koulutusta ja kehittämistä koskevilla vaatimuksilla. Direktiivin lähtökohtana on 15 tunnin vuotuinen ammatillinen koulutus tai kehittäminen. Jäsenvaltiot voivat halutessaan vaatia todistusta tai muuta tapaa, jolla ammattipätevyys voidaan osoittaa. Koulutuksen muotoa ja sisältöä koskeviin säännöksiin on jätetty kansallista harkintavaltaa.

Lakiehdotuksen 16 §:n mukainen vuotuinen 15 tunnin koulutusvaatimus toteutunee jo tällä hetkellä. VvL haluaa korostaa työnantajan vastuuta riittävän ammatillisen koulutuksen ja kehittymisen tarjoamisessa ja järjestämisessä. Vastuu vakuutusten tarjoamiseen osallistuvan henkilön ja vakuutusten tarjoamisesta vastaavan henkilön ammattipätevyden ylläpitämisestä ja kehittämisestä ei voi olla ainoastaan henkilökohtainen vastuu. Yrityksen on avoimesti kerrottava muuttuvista osaamistarpeista ja aktiivisesti tarjottava työn tulevaisuudessa edellyttämää koulutusta ja kehittymistä.

VvL toivoo, että Finanssivalvonta valvoo jatkossa ammattipätevyuden ja kehittymisen vaatimuksen toteutumista. Menettelytapojen ja arviointijärjestelmien olemassaolo ei vielä kerro, onko ammatillista koulutusta ja kehittymistä tarjottu ja toteutettu riittävästi kaikille vakuutusten tarjoamiseen osallistuville henkilöille.

Vastikkeesta annettavat tiedot

Lakiehdotuksen 28 §:ssä säädetään vakuutusenantajan, asiamiehen tai sivutoimisen asiamiehen velvollisuudesta antaa asiakkaalle tietoja vastikkeesta, jonka he saavat tarjoamisen tai sopimuksen perusteella. Säännöksen tarkoituksena on parantaa asiakkaan mahdollisuuksia arvioida vakuutuksesta asiakkaalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia sekä tarjoajan kannustimia tarjota asiakkaalle tiettyä vakuutusta.

VvL kannattaa ehdotusta siitä, että riittävänä tietona voidaan pitää tietoa vastikkeen luonteesta. Riittävää olisi, että asiakkaalle ilmoitetaan myyjän saavan palkkion kustakin myydystä vakuutuksesta. Säännös ei velvoittaisi ilmoittamaan vastikkeen määrää.

Työryhmän ehdotus on kannatettava muun muassa siksi, että myyjän kustakin yksittäisestä vakuutuksesta saaman palkkion määrä ei usein ole edes tiedossa myyntihetkellä. Työsuhteessa oleville myyjille maksettavat myyntipalkkiot on perinteisesti sovittu yrityskohtaisesti. Tällöin voidaan parhaiten ottaa huomioon yhtiön myynnille asettamat painotukset sekä kunkin myytävän tuotteen erityispiirteet. Myyntipalkkioon oikeuttavien kriteereiden täyttyminen voidaan usein todeta vasta jälkikäteen. Kuluttajansuojan kannalta keskeisempää on saada tieto myytävän tuotteen hinnasta ja sisällöstä kuin myyjälle maksettavan palkkion määrästä.

Vakuutusväen Liitto VvL ry

Liisa Halmes
Puheenjohtaja

Kirsi Kovanen
Toiminnanjohtaja

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Kirsi Kovanen
kirsi.kovanen@vvl.fi puh 020 729 1462